

Nr 28.

Av herr **Bergström** i Bäckland, *angående upphävande av den i värnpliktslagen stadgade mönstrings- och adressanmälningsskyldighet.*

De i värnpliktslagen givna bestämmelserna för de värnpliktige och för dem, som tillhöra landstormen, om mönstrings- och adressanmälningsskyldighet vålla dessa både obehag och kostnader i form av böter. Icke mindre än 1,636 mönstringsskyldiga under 1925 hade inom Sollefteå rullföringsområde bortglömt sin mönstringsskyldighet. Konungens befallningshavande inom Västernorrlands län utdömde för dessa försumliga i böter kronor 8,180. Inom en kommun voro de försumligas antal 220, varför bötesbeloppet för dessa utgjorde kronor 1,100. De försumliga inom Örnsköldsviks rullföringsområde utgjorde 488 med ett bötesbelopp av 2,440 kronor, och i Medelpad var deras antal 1,282 och bötesbeloppet för dessa steg till 6,410 kronor.

Alla lagar vålla visserligen obehag för alla, som övertråda desamma, men när det gäller dessa bestämmelser i värnpliktslagen, så äro dessa av en sådan art, att personer, som eljest icke komma i delo med lag och författningar, kunna lätt genom glömska och förbiseende bryta emot här givna bestämmelser.

Riksdagen har under en rätt lång följd av år sysslat med dessa bestämmelser i värnpliktslagen. I en skrivelse av den 24 februari 1912 till Kungl. Maj:t anhöll riksdagen om utredning, huruvida och på vad sätt den i § 32 värnpliktslagen stadgade mönstringsskyldigheten kunde bortskaffas och ersättas med en i annan ordning lämnad uppgift. Dessförut hade en del motioner blivit väckta i frågan vid olika riksdagar, varav en även ledde till en riksdagsskrivelse. Den 1917 tillsatta värnpliktskommissionen fick utredningen sig anförtrodd.

Av värnpliktskommissionens betänkande av den 27 dec. 1917 framgår genom de av kommissionen inhämtade yttrandena från olika myndigheter, att 8 länsstyrelser, 57 kontraktsprostar och 66 mantalsskrivningsförrättare föreslagit mönstringsskyldighetens avskaffande.

Vid 1918 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag om vissa ändringar i värnpliktslagen, och i dessa förslag ingick förslaget om en utsträckning av mönstringsskyldigheten till landstormen. Andra kammaren avslög emellertid framställningen därom, som dock antogs av båda kamrarna vid ett framställt sammanjämningsförslag.

Om mönstrings- och adressanmälningsskyldigheten kan undvaras eller icke är omöjligt för mig att avgöra. Men vad som förefaller mig troligt det är, att denna skyldighet skall kunna utbytas mot ett system, som icke skall kunna åsamka de uppgiftspliktiga de tråkigheter och böter som nu är fallet.

På grund av det anförda får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, under vilka villkor den i värnpliktslagen stadgade mönstrings- och adressanmälningsskyldigheten skall kunna avskaffas.

Stockholm den 15 januari 1927.

P. Bergström
i Bäckland.